

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 11P/145/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221203416
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2023:4221203416.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou Mgr. Janou Tvrdíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. Y., I.. X.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: W. W. - O. Y., I.. XX.X.XXXX, Z. K., B. XX, zast. zákonnými zástupcami: L. Y., I.. XX.X.XXXX F. K. Y., I.. XX.X.XXXX, obaja bytom K., B. XX, W.. T. - X. M., I.. X.X.XXXX, Z. K., zast. zákonným zástupcom: M. M., I.. XX.X.XXXX, Z. K., o návrhu na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd návrh starej matky K. N. na ustanovenie poručníka s osobnou starostlivosťou o maloletého z a m i e t a.

II. Súd maloletému dieťaťu X. Y., I.. X.XX.XXXX u s t a n o v u j e za poručníka bez osobnej starostlivosti M. M., I.. XX.X.XXXX, Z. K., B. XX, ktorá bude zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - stará matka maloletého dieťaťa z matkinej strany, návrhom podaným na Okresný súd Komárno dňa 13.10.2021 žiadala, aby ju súd ustanovil za poručníčku s osobnou starostlivosťou o mal. X.. Uviedla, že matka maloletého ešte nedovršila 16 rokov, preto jej nemôžu byť priznané rodičovské práva a povinnosti. Ona ako navrhovateľka má záujem o osobnú starostlivosť o maloletého, maloletá matka s ňou žije v spoločnej domácnosti. Obývajú 3-izbový rodinný dom v W. K. a pre maloletého majú pripravené základné osobné potreby. Zároveň požiadala o vydanie neodkladného opatrenia, na ktorého základe by jej bol mal. X. dočasne zverený do osobnej starostlivosti. V čase podania návrhu otcovstvo k mal. X. určené nebolo.

2. Na pojednávaní dňa 13.5.2022 ďalej uviedla, že dieťa je aktuálne v ústave. Matka sa nieže nestarala o dieťa, ale nechala ho u ženy a muža, ktorí sú de facto starí rodičia, takže dieťa nikdy nebolo samé. Maloletý bol umiestnený do centra 26.11.2021. Najskôr dostali návštevy jedenkrát týždenne, neskôr dvakrát do mesiaca, vždy keď im zavolali, išli na návštevu, aj sa telefonicky informovali. Keď bol ústav uzatvorený kvôli Covidu, nemohli maloletého navštevovať, vtedy iba telefonovali. Ďalej uviedla, že aktuálne žije v spoločnej domácnosti so svokrom a svokrou, okrem toho s mužom a s deťmi. Je nezamestnaná, jej príjem je 380,- € mesačne. Príjem má z príležitostných prác. Uviedla, že v domácnosti majú pre maloletého zabezpečenú izbu, šaty, kočík, hygienické potreby. Ona má ešte ďalších päť maloletých detí vo veku 5,7,9,13,15 rokov a maloletú O. vo veku 16 rokov. Jej deti chodia do školy a dodržiavajú školskú dochádzku, žiadne vymeškané hodiny nemajú. Deti navštevujú špeciálnu školu v K.S. a dve deti navštevujú maďarskú Základnú školu v K.. V minulosti bola osemkrát súdne trestaná,

odsúdená bola preto, že deti nechodili do školy. Nie je vydatá a jej zdravotný stav je dobrý. Okrem nej, by ešte funkciu poručníka mohli vykonávať druhí starí rodičia maloletého dieťaťa. Otcovstvo k maloletému uznané nebolo, pretože nevedeli kto je otcom. Neskôr sa jej dcéra priznala, že ten chlapec má 16 rokov, ale nevedeli v tom čase, či uzná otcovstvo. Jeho rodičia sú v kontakte s maloletým X.. Rozprávali sa o tom, ale ten chlapec nevie, či uzná otcovstvo alebo nie. Vyjadril sa tak, že keď oni ako starí rodičia s matkinej strany povolia, tak otcovstvo uzná a aj druhí starí rodičia sa vyjadrili, že vtedy aj oni uznajú, že dieťa je v ich rodine.

3. V priebehu konania prišlo na Okresnom súde Komárno k určaniu otcovstva k mal. Dávidovi súhlasným vyhlásením rodičov, za otca maloletého bol určený X. M., nar. 1.2.2006. Z uvedeného dôvodu súd do konania pribral ako účastníka konania mal. otca a jeho zákonnú zástupkyňu Silviu Stojkovú.

4. Zákonná zástupkyňa maloletého otca na pojednávaní dňa 12.4.2023 uviedla, že súhlasí, aby bola ustanovená za poručníčku W.. X.. Uviedla, že obaja maloletí rodičia žijú spolu s ňou v spoločnej domácnosti. Maloletého navštevujú tak často, ako im to dovoľia v centre. Chceli by aj viac, ale záleží od toho, ako sú tam deti choré. S centrom sú v pravidelnom kontakte, volávajú do centra, vždy si dohodnú termín a spolupracujú s centrom. Uviedla, že aj syn, ktorý je otcom dieťaťa, jej bude pomáhať.

5. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní dňa 4.11.2022 uviedla, že stará matka z matkinej strany nespĺňa osobnostné a morálne predpoklady na ustanovenie za poručníčku maloletému a v prípade, ak by otcovstvo nebolo uznané, navrhla pribrať do konania mesto K.. Na pojednávaní dňa 12.4.2023 ďalej uviedla, že bolo vykonané šetrenie u starej matky M. M.. Rodina preukázala, že sa snažia zabezpečiť podmienky pre návrat maloletého do biologickej rodiny. Zatiaľ podmienky vytvorené nie sú. Majú zabezpečený kočík a základné veci pre maloletého, ale sami uviedli, že podmienky ešte nie sú také, aby sa maloletý mohol vrátiť. Naďalej prejavujú záujem o maloletého. Navrhovateľka - stará matka s matkinej strany u seba podmienky vytvorené vôbec nemá. Stále sa sťahujú, nemajú vytvorenú stálu domácnosť. Maloletá matka žije aktuálne v domácnosti starej matky B.. M.. Stará matka z matkinej strany maloletého navštevuje zriedkavejšie. Centrum udáva, že o maloletého sa zaujíma B.. M. a maloletí rodičia, aj ho navštevujú. Záujem starej matky z matkinej strany je iba občasný. Na základe pohovoru so starou matkou z otcovej strany a ňou prejavovaného záujmu o maloletého ju kolízna opatrovníčka navrhla ustanoviť za poručníčku bez osobnej starostlivosti o maloletého, nakoľko maloletý je toho času umiestnený v Centre pre deti a rodiny. Netrvala na pribatí mesta K. do konania.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie, a to výsluchom navrhovateľky - starej matky z matkinej strany a oboznámením listinných dôkazov: rodný list maloletého dieťaťa, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 19.10.201, správa o povesti na navrhovateľku zo dňa 21.4.2022, odpis registra trestov navrhovateľky, lekárska správa navrhovateľky, správa o povesti na M. M. E. W. K. zo dňa 18.1.2023, správa o maloletých deťoch starej matky M. M. o Základnej škole Hurbanovo, obsah pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp.zn. 12P/175/2021, uznesenie Okresného súdu Komárno sp.zn. 12PPOm/2/2021 zo dňa 25.11.2021, ostatné ku spisu pripojené doklady, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

7. Maloletý X. sa narodil zo vzťahu maloletých rodičov, matky O. Y. F. T. X. M.. Obaja maloletí rodičia žijú v spoločnej domácnosti s matkou maloletého otca, B.. M. M.. Ani jednému z maloletých rodičov neboli priznané rodičovské práva a povinnosti. Maloletý X. je toho času uznesením Okresného súdu Komárno 12PPOm/2/2021 zo dňa 25.11.2021 dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny N., a to z dôvodu, že maloletá matka a ani stará matka z matkinej strany neboli v tom čase schopné zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa, keďže ich pobyt bol neznámy. Súd mal za preukázané, že stará matka maloletého dieťaťa, ktorej bolo maloleté dieťa dočasne zverené, opustila maloleté dieťa spolu s maloletou matkou.

8. Navrhovateľka K. N. sa zdržiava na adrese K., N. XX. Zo správy Mesta K. vyplynulo, že pracovný pomer nemá, nejaví záujem ani o iné druhy prác, vrátane aktivačných správ. Zanedbáva školskú dochádzku svojich detí, viackrát bola upozorňovaná pracovníčkami terénnej sociálnej práce mestského úradu v K.. Mestská polícia Hurbanovo ju vedie ako problémovú osobu, rovnako jej druhá. Pravidelne vyvoláva konflikty medzi obyvateľmi, svojím správaním narúša verejný poriadok. So svojím druhom spôsobom života nedávajú potrebnú záruku k riadnej výchove maloletých detí. Viackrát bola riešená mestskou políciou vo veciach spáchania priestupkov. Je dlhodobo monitorovaná pracovníkmi TSP Hurbanovo, k opakovaným problémom patrí záškoláctvo, zanedbávanie zdravotnej starostlivosti

maloletých detí, výchovné problémy maloletých detí spojené s ich správaním na verejnosti. Mesto Hurbanovo voči nej eviduje nedoplatky za pokuty a trovy konaní vo výške 477,- €. Po zdravotnej stránke je spôsobilá starostlivosťou o maloleté deti, v minulosti bola deväťkrát súdne trestaná. O W.. X. sa zaujíma iba sporadicky, toho času nezabezpečuje starostlivosť ani o maloletú matku.

9. Stará matka M. M. Ž. I. F. K., B. XX, a to bez prihlásenia. So svojím druhom vychováva sedem detí. Zo správy Mesta Hurbanovo vyplýva, že v rodine sa rovnako riešia problémy záškoláctva maloletých detí. Terénna sociálna práca v Hurbanove, ako aj Mestská polícia Hurbanova pomerne často riešia medziľudské spory v rámci rodiny, ako aj blízkeho príbuzenstva, drobné krádeže detí a poškodzovanie majetku. Rodičia sú monitorovaní, k opakovaným problémom patrí záškoláctvo ako aj problémové správanie detí na verejnosti. Mestská polícia eviduje k posudzovanej osobe tri porušenia zákona. Mesto voči nej eviduje dlžoby vo výške 1.848,- €. So správy Základnej školy Hurbanovo vo veci maloletých detí vyplýva, že rodičia sa nezaujímajú o výsledky detí v škole, so školou nekomunikujú. Žiadne neospravedlnené hodiny nemajú. Stará matka bola v minulosti trikrát súdne trestaná. O mal. Dávida sa aktívne zaujíma, navštevuje ho, s centrom spolupracuje.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „zákon o rodine“), ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 56 ods. 3 zákona o rodine, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

11. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že obaja rodičia W.. X. sú toho času maloletí, a teda nemôžu zastupovať svoje dieťa a spravovať jeho majetok ako zákonní zástupcovia, a to až do dosiahnutia plnoletosti. Rodičovské práva a povinnosti im priznané neboli. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné maloletému ustanoviť poručníka, ktorý do dosiahnutia plnoletosti jedného z rodičov bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Návrh na ustanovenie poručníka podala v konaní matka malotelej matky, preto súd prvotne skúmal, či spĺňa predpoklady na to, aby bola maloletému za poručníka ustanovená. V čase podania návrhu maloletá matka žila spolu svojou matkou, na základe čoho jej W.. X. bol dočasne zverený do starostlivosti, a to uznesením Okresného súdu Komárno 11P/145/2021-10 zo dňa 27.10.2021. Po dočasnom zverení maloletého do osobnej starostlivosti starej matky však prišlo k jeho vyňatiu z jej výchovného prostredia a maloletý bol umiestnený do Centra pre deti a rodiny Komárno, kde sa aj toho času nachádza. Stará matka spočiatku so súdom spolupracovala, dostavila sa aj na pojednávanie, avšak po uznaní otcovstva k W.. X. prestala so súdom spolupracovať, na pojednávania sa nedostavovala, maloletá matka od nej odišla do domácnosti otca maloletého, do domácnosti starej matky M. M.. O maloletého sa zaujíma iba občasne, s centrom, v ktorom je maloletý umiestnený nespupracuje. V minulosti bola deväťkrát súdne trestaná a aj v meste Hurbanovo je evidovaná ako problémová osoba. Z uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že nespĺňa predpoklady k tomu, aby bola ustanovená za opatrovníčku maloletého, nakoľko nie je predpoklad, že by vykonávala túto funkciu v jeho záujme. Z uvedeného dôvodu súd jej návrhu na ustanovenie poručníka zamietol.

12. Nakoľko bol návrh navrhovateľky zamietnutý, súd zisťoval ďalšie osoby z okruhu rodinných príslušníkov maloletého, nakoľko dôvody na ustanovenie poručníka maloletému stále pretrvávajú. S poukazom na uznané otcovstvo k maloletému súd skúmal splnenie podmienok na strane starej matky z otcovej strany M.R. M.. Z vykonaného dokazovania, najmä s poukazom na vykonané šetrenia kolízneho opatrovníka v jej domácnosti súd zistil, že maloletí rodičia žijú spolu s ňou v spoločnej domácnosti, pričom vo svojej domácnosti si pripravujú všetko potrebné na návrat maloletého do biologickej rodiny. Stará matka M. spolu s maloletými rodičmi pravidelne navštevuje maloletého v Centre pre deti a rodiny, o maloletom sa informuje, s centrom spolupracuje. Jej záujem sa súdu javí ako úprimný, preto je predpoklad, že funkciu poručníka bude vykonávať v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Od svojho pribatia do konania so súdom spolupracovala, na pojednávania sa pravidelne dostavovala. Z uvedeného dôvodu, ako aj s poukazom na skutočnosť, že mal. X. je toho času umiestnený v Centre pre

deti a rodiny Komárno súd rozhodol, že starú matku M. M. ustanovil za jeho poručníčku bez osobnej starostlivosti o neho, nakoľko táto je nateraz zabezpečovaná právnickou osobou

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkom nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku/uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).